

UITSpraak 22 – 128

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van [naam], appellante,

tegen

de Examencommissie van de Faculteit [X], verweerder.

Procesverloop

Op 27 januari 2022 heeft de examiner van het vak [X] verweerder geïnformeerd over het vermoeden van plagiaat bij de herkansing van de paper ([X]) voor dit vak.

Bij besluit van 1 februari 2022 heeft verweerder aan appellante hiervoor een sanctie opgelegd.

Op 7 maart 2022 heeft appellante tegen dit besluit administratief beroep bij het College ingesteld.

Op 25 maart 2022 heeft verweerder contact gehad met appellante om te onderzoeken of een minnelijke schikking mogelijk was. Dit heeft niet tot een minnelijke schikking geleid.

Op 5 april 2022 heeft verweerder een verweerschrift ingediend, waarin een reactie is gegeven op de beroepsgronden.

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

Op 14 april 2022 is namens appellante een reactie gegeven op het verweerschrift.

Het beroep is behandeld op 20 april 2022 tijdens een hybride hoorzitting van een kamer uit het College. Appellante was bij de zitting niet aanwezig. Haar vader, [naam] was online aanwezig en voerde namens haar het woord. Namens verweerder waren bij de zitting [namen], voorzitter respectievelijk ambtelijk secretaris van de examencommissie. Verder was bij de zitting aanwezig [naam], examinerator.

Overwegingen

1 – Het standpunt van appellant

Appellante is het niet eens met het bestreden besluit. Zij betwist dat er sprake is van plagiaat. Het gevolgde proces is volgens haar onjuist, omdat Turnitin niet op de juiste wijze is gebruikt. Appellante heeft de paper op 3 januari 2022 ingeleverd. Het is haar niet duidelijk dat de herkansingspaper op de juiste wijze in Turnitin is ingevoerd. Daarom zegt de hoge plagiaat-score haar weinig en kan hieruit niet worden afgeleid dat er sprake is van plagiaat.

Het bestreden besluit is volgens haar ook onzorgvuldig gemotiveerd. Een aantal van de door verweerder genoemde passages bevatten volgens appellante gewoon feiten, zoals de namen van [X], [X], [X] en [X]. Bij het vermelden daarvan kan geen sprake zijn van plagiaat. Appellante heeft alle bronnen genoemd volgens de *University's Do's and Don'ts*.

Het is voor appellante niet mogelijk om bewijs van haar onschuld aan te leveren. Zij heeft in haar zienswijze op het voorgenomen besluit voldoende aangegeven dat zij de genoemde bronnen niet heeft geraadpleegd. In de reactie op het verweerschrift heeft zij per passage die door verweerder als plagiaat wordt beschouwd, een uitleg gegeven.

Namens appellante is tijdens de zitting nog aangegeven dat de kwestie in haar familie breed besproken is en dat de familie zich niet kan vinden in het besluit. Appellante heeft al meerdere papers geschreven en opleidingen gevolgd

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

(waaronder een dubbele major in [X], waarbij zij de maximale GPA heeft behaald) en er is nooit sprake geweest van enige fraude. Zij heeft bewust voor de opleiding in Leiden gekozen en heeft daardoor veel stress ondervonden door het besluit van verweerder. Het zou zo kunnen zijn dat appellante de verkeerde bron heeft vermeld, maar het is zeker niet zo dat zij externe bronnen heeft geraadpleegd. Zij verwijst nog naar een uitspraak van het CBE, waaruit volgt dat er pas sprake is van fraude als zowel de bronvermelding ontbreekt als de *quotation marks*. Appellante heeft echter wel de bronnen vermeld.

2 – Het standpunt van verweerder

De examiner heeft appellante toegestaan om de eerste versie van de paper, waarin ook sprake was van een hoge plagiaatscore, te herkansen. Daarover heeft een gesprek plaatsgevonden tussen appellante en de examiner. Echter, bij de herkansing bleek dat er weer sprake was van een hoge plagiaatscore. Dit betrof voornamelijk zinnen die direct zijn overgenomen met de aangegeven bron, echter zonder aanhalingstekens (*quotation marks*). Daarom heeft de examiner verweerder geïnformeerd over het vermoeden van fraude (plagiaat).

Gelet op de verklaring van appellante en het Turnitin-rapport heeft verweerder geconstateerd dat het vermoeden van plagiaat juist is. Wat betreft de aan appellante opgelegde sanctie is verweerder van mening dat zij bij het opleggen van de sanctie rekening heeft gehouden met de belangen van appellante door haar niet op te dragen een nieuwe paper te maken, maar door haar toe te staan om een aangepaste versie in te leveren. Dat heeft appellante inmiddels ook gedaan. De paper (*literature review*) is een voorbereiding op de thesis en een nieuwe opdracht zou inhouden dat zij een andere thesis-onderwerp zou moeten zoeken. Omdat dit zou inhouden dat appellante nu voor de derde keer dezelfde paper zou kunnen maken en inleveren aan de hand van de daarop verstrekte feedback, is verweerder van mening dat deze eindversie niet hoger dan het cijfer 6,0 rechtvaardigt. De aantekening van fraude zal worden geregistreerd en het verkrijgen van het *judicium cum laude* is uitgesloten.

Bij het verweerschrift heeft verweerder een aantal problematische passages aangegeven, waar het vermoeden van plagiaat op is gebaseerd.

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

Tijdens de zitting is door verweerder nog aangevoerd dat de genoemde vijf passages, waarin sprake is van plagiaat, slechts als voorbeeld zijn genoemd. Het zijn er waarschijnlijk veel meer. Het beleid van verweerder is dat bij drie gevallen van vermoeden geconstateerd plagiaat ervan wordt uitgegaan dat er sprake is van plagiaat. Hier waren het minstens vijf passages en zelfs in een vrij korte paper. Van een masterstudent mag worden verwacht dat aangehaalde passages op de juiste wijze worden geciteerd. Dit betekent dat woordelijke passages tussen aanhalingstekens moeten staan. Verweerder heeft goed naar de paper gekeken en is het eens met de bevindingen van de examinerator. Verweerder meent dat zij een fair en proportioneel besluit heeft genomen en daarbij voldoende de belangen van appellante heeft laten meewegen. De examinerator heeft besloten dat appellante de paper mocht herkansen en dat dus niet het vak opnieuw hoefde te volgen of een ander onderwerp voor de thesis zou moeten zoeken.

De examinerator heeft in het zogenaamde “foeigespreek” met appellante naar aanleiding van de geconstateerde fraude bij de eerste versie van de paper duidelijk uitgelegd hoe zij de passages moest vermelden. Daarbij het belang van het gebruik van *quotation marks* benadrukt. Dat hoort bij het master-niveau. Appellante heeft inmiddels een tweede versie voor de herkansing van de paper ingeleverd.

3 – Relevante regelgeving

De relevante regelgeving is opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

4 – De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden besluiten al dan niet in strijd zijn met het recht.

In geschil is de vraag of verweerder terecht en op juiste gronden aan appellante een sanctie heeft opgelegd wegens geconstateerd plagiaat.

Algemene overwegingen

Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW is een bestraffende maatregel, die door het College zonder terughoudendheid op zijn evenredigheid kan worden getoetst, zowel wat betreft

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

de vraag óf een student zich schuldig heeft gemaakt aan fraude, als de vraag of de opgelegde maatregel evenredig is aan de gepleegde gedraging. Uitgangspunt van het College, alsmede van de universiteit, is daarbij dat fraude in welke vorm of omvang ook, binnen een academische omgeving niet getolereerd wordt. Plagiaat is een vorm van fraude, die hoog opgenomen wordt door de universiteit. Het academisch bedrijf bestaat bij de gratie van het vertrouwen in de integriteit van de wetenschapper.

Het College heeft verder al eerder overwogen (zie de uitspraak in de zaak CBE 20-396) overwogen dat een student zelf verantwoordelijk is voor zijn werk en in dat verband van een student mag worden verlangd, dat hij ook altijd controleert of er geen sprake is van plagiaat en of alle gebruikte bronnen op de binnen de academische wereld in het algemeen of binnen zijn vakgebied in het bijzonder, gebruikelijke wijze zijn vermeld. Voor het opleggen van een sanctie wegens fraude, waaronder plagiaat, is daarom niet vereist dat een student de fraude/het plagiaat opzettelijk heeft gepleegd (zie de uitspraak in de zaak CBE 21-072). Als de fraude niet of slechts in zeer beperkte mate opzettelijk is gepleegd, dient dit te worden verdisconteerd in de aard en omvang van de op te leggen sanctie. In uitzonderlijke gevallen, zoals bijvoorbeeld het geval waarin een student zich voor de eerste keer schuldig maakt aan een lichte vorm van fraude, staat het een examinerator ongeacht wat daarover in de OER of de R&R is vermeld, steeds vrij ervoor te kiezen zijn constatering niet te melden aan de examencommissie om een sanctie op te laten leggen, maar een tentamen/ opdracht/paper alleen al vanwege de fraude als onvoldoende te beoordelen en met de student een “foeigesprek” te houden. Doel van dat pedagogische gesprek is de student te doordringen van de onjuistheid van zijn handelen, welke – ernstige – gevolgen dergelijk handelen kan hebben en hem te helpen dit soort fouten in de toekomst te voorkomen.

Vaststelling plagiaat

Het College stelt vast dat dit laatste het geval is geweest bij de eerste versie van de paper. Door de examinerator is tijdens de zitting aangegeven dat zij in november 2021 uitgebreid heeft gesproken met appellante over de wijze van vermelden van passages. Zij heeft specifiek aangegeven om welke passages het zou gaan en heeft daarbij het belang van het (juiste) gebruik van *quotation marks* benadrukt. Zij heeft daarbij uitgelegd dat de paper is gecontroleerd via Turnitin op plagiaat en

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

dat daaruit een hoge plagiaatscore naar voren kwam. Appellante heeft in dat gesprek aangegeven dat zij dat begreep en dat zij blij was met de haar geboden mogelijkheid om de paper te herkansen.

Kennelijk heeft de uitleg van de examinerator onvoldoende effect gesorteerd, want het College stelt vast dat de examinerator bij de tweede versie van de paper weer heeft geconstateerd dat er sprake was van fraude. Door appellante zijn stukken tekst letterlijk overgenomen zonder daarbij aan te geven dat het niet haar eigen werk was, *quotation marks* ontbraken namelijk.

Het College overweegt dat het niet vermelden van *quotation marks* in de academische wereld wordt beschouwd als een vorm van plagiaat. Anders dan appellante lijkt te veronderstellen, is het niet zo dat voor fraude/plagiaat sprake moet zijn van zowel het niet vermelden van bronvermelding, als van *quotation marks*. Dit was anders in de zaak waaraan appellante refereerde, waarbij het verwijt van de examencommissie was dat zowel de bron-vermelding, als de *quotation marks* ontbraken. De uitspraak in die zaak is dus niet vergelijkbaar met die van appellante.

Het College overweegt op basis van de stukken en de uitleg daarover van partijen tijdens de zitting dat verweerder op juiste wijze heeft vastgesteld dat er sprake is van plagiaat bij de tweede versie van de paper. Niet is komen vast te staan dat er gebreken of onjuistheden zijn in de door verweerder gevolgde procedure naar aanleiding van de melding van de examinerator over het vermoeden van fraude bij de herkansing van de paper.

Het College gaat er daarom van uit dat er sprake is geweest van fraude in de vorm van plagiaat en zal daarom beoordelen of verweerder in verband daarmee aan appellante de juiste sanctie heeft opgelegd.

Verweerder heeft aan appellante als sanctie opgelegd:

- (a) ongeldig verklaring van de paper;
- (b) beperking eindcijfer tot maximaal 6,0;
- (c) aantekening in frauderegister;
- (d) geen toekenning *judicium 'cum laude'*.

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

Het College overweegt dat de rechtsgrond voor het opleggen van deze sancties is gelegen in artikel 6.5.1 van de R&R en artikel 4.2.7 van de OER. Verweerder kan op grond van artikel 6.5.1, sub (b) de paper ongeldig verklaren. Op grond van artikel 6.6.1 van de R&R kan verweerder een aantekening van plagiaat in het frauderegister opnemen. Beide maatregelen acht het College evenredig aan het door appellante gepleegde plagiaat. Daarbij kan er niet aan worden voorbijgezien dat de examiner naar aanleiding van de eerdere versie van de paper met appellante al een ‘foeigespreek’ heeft gevoerd. Appellante had dus kunnen en moeten weten wat van haar verwacht werd.

In artikel 4.12.7 is bepaald dat met de geconstateerde fraude een mogelijke toekenning van het judicium ‘cum laude’ vervalt. Zoals het College echter al eerder heeft overwogen, kan dit geen onderdeel van de sanctie zijn. Het wel of niet toekennen van het judicium ‘cum laude’ is een exclusieve bevoegdheid van een examencommissie die niet ingevolge de OER kan worden beperkt.

Verweerder zal op het moment dat appellante de opleiding heeft afgerond en afstudeert moeten beoordelen of zij wel of niet in aanmerking komt voor het judicium ‘cum laude’. Daarbij kan een rol spelen dat appellante eerder in de negatieve belangstelling van verweerder is komen te staan wegens fraude, maar daaraan kan verweerder geen doorslaggevende betekenis toekennen.

Ook voor maximering van het eindcijfer tot een 6,0 biedt de OER of de R&R geen rechtsgrond, nog daargelaten of een dergelijke beperking krachtens de WHW zou zijn toegestaan. Het College is daarom van oordeel dat verweerder niet gerechtigd was om deze sanctie aan appellante op te leggen. Het bestreden besluit van 1 februari 2022 kan daarom ook wat betreft deze opgelegde sanctie niet in stand blijven.

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 1 februari 2022, voor zover daarbij is bepaald dat aan de derde herkansing van de paper ten hoogste het cijfer 6,0 kan worden toegekend en dat appellante is uitgesloten van het judicium 'cum laude';
- III. verklaart het beroep voor het overige ongegrond.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit: mr. O. van Loon (voorzitter), dr. A.M. Rademaker, dr. J.J. Hylkema, R.A. Brouwer en G.S. Cornielje (leden), in aanwezigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr. O. van Loon
voorzitter

mr. I.L. Schretlen
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op:

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

Bijlage – Relevante regelgeving

In de Onderwijs- en Examenregeling voor de masteropleiding [X] (OER) is, voor zover hier van belang, het volgende bepaald:

Article 4.12.7 If a student has been subject to a disciplinary measure as a result of irregularity, fraud or plagiarism, as set out in the Rules and Regulations, (s)he is not awarded a distinction.

In de Regels en Richtlijnen voor de examencommissie voor de master-opleiding [X] (R&R) is, voor zover hier van belang, het volgende bepaald:

Artikel 6.3 Werkwijze bij constatering van plagiaat

6.3.1 De examiner controleert alle werkstukken die fungeren als deelttoets of tentamen en die als doel hebben kennis en vaardigheden te toetsen en het eindwerkstuk op plagiaat. Hij/zij maakt hiertoe gebruik van een voor de universiteit beschikbaar gemaakt detectieprogramma. Studenten zijn gehouden ten behoeve van de controle op plagiaat hun schriftelijke werk digitaal ter beschikking te stellen en desgevraagd via dit programma in te leveren.

6.3.2 Indien de examiner plagiaat constateert dan wel een vermoeden van plagiaat heeft, deelt hij/zij dit zo spoedig mogelijk mede aan de examencommissie.

6.3.3 De examiner stelt het desbetreffende werk en indien beschikbaar het rapport dat gegenereerd is door het plagiaat detectieprogramma, vergezeld door zijn/haar eigen bevindingen ter beschikking aan de examencommissie. 6.3.4 In geval van verdenking van plagiaat kan de examencommissie de examiner, de student en anderen horen. De examencommissie besluit op basis van het gehoorde en de bevindingen van de examiner of een maatregel aan de orde is en, zo ja, welke de passende maatregel is. De beoordeling van het tentamen volgt pas na een besluit van de examencommissie waarin deze het tentamen vrijgeeft voor beoordeling.

Artikel 6.5 Door de examencommissie op te leggen maatregelen en sancties 6.5.1 De maatregelen en sancties die de examencommissie kan opleggen zijn: a. het geven van een officiële waarschuwing en deze opnemen in het studentdossier;

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

- b. het ongeldig verklaren van het (deel) tentamen, werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht of het cijfer 1.0 als uitslag van het (deel)tentamen vast stellen;
- c. en/of het uitsluiten van het deelnemen aan het maken van of schrijven van een (deel)tentamen, ten aanzien waarvan de onregelmatigheid, de fraude en/of het plagiaat is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar;
- d. en/of het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer andere (deel)tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar;
- e. en/of het uitsluiten van het deelnemen aan onderwijs, tentamens en examens van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar. Vakken die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs zijn gevolgd en behaald (waaronder mede worden begrepen werkstukken, papers en scripties die met goed gevolg zijn afgerond) kunnen op generlei wijze worden ingebracht in het curriculum.

6.5.2 Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie en gelet op artikel 7.42, derde lid van de wet, de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen.

Artikel 6.6 Plagiaat- en frauderegister

6.6.1 Er is een facultair register waarin alle maatregelen naar aanleiding van onregelmatigheden, plagiaat en andere vormen van fraude opgenomen worden. Dit register bevat de volgende gegevens (i) naam en student-nummer van de betrokken student, (ii) de opleiding van de student, (iii) het examenonderdeel waarop de genomen maatregelen betrekking hebben, (iv) het kenmerk van het dossier dat betrekking heeft op de genomen maatregelen en (v) een verkorte aanduiding van de genomen maatregelen. Het dossier dat betrekking heeft op de genomen maatregelen blijft berusten bij de betrokken examencommissie.

6.6.2 Het ambtelijk secretariaat Examencommissies voert het register.

Examencommissies melden maatregelen, genomen door henzelf of aan hen gemeld door examinatoren, zodra deze definitief zijn geworden. Indien in een beroepsprocedure de genomen maatregel ongegrond wordt verklaard, volgt verwijdering van de maatregel uit het register.

6.6.3 Het register is vertrouwelijk. Examencommissies kunnen, in geval zij een vermoeden van onregelmatigheid, plagiaat of andere vorm van fraude ter behandeling krijgen, navragen of er voor een student eerder maatregelen naar

Uitspraak
22-128
Blad 2/5

aanleiding van onregelmatigheden, plagiaat of andere vormen van fraude genomen zijn. Een student heeft recht van inzage in het register voor zover het de opname van gegevens over hem- of haarzelf betreft. Voor alle andere partijen blijft het register gesloten.